

- Mladá fronta DNES, dne 26.6.2006

Od pervitinu k heroinu. Pomohla by substituce?

Ne nadarmo se říká, že heroin je droga králů. Poslední průzkumy ukazují, že lidí závislých na opiátech rapidně přibývá. Stejná situace je i v Plzni, která patří v tomto ohledu k nejrizikovějším lokalitám. Podle odborníků by pomohl program substituční léčby. "Je to typ léčby pro uživatele opiátů, kteří nejsou schopni absolvovat běžný odvykací proces. Jako náhražky poslouží legálně distribuované léky jako Metadon nebo Subutex. Závislí lidé jsou schopni normálně fungovat. Léky se aplikují ústně, tudíž odpadají zdravotní komplikace a navíc nejsou tak drahé," uvedla Dana Šedivá, ředitelka plzeňského Centra protidrogové prevence a terapie.

Plzeňský kraj patří v současné době mezi šest krajů, kde substituční program nefunguje. Ve srovnání s ostatními kraji tu však žije více lidí závislých na opiátech. K heroinu inklinují hlavně Romové, prostitutky a uživatelé drog ve věku 20 až 30 let. Většina z nich přešla z pervitinu na heroin. Vyléčit jednoho člověka vyjde stát na několik set tisíc korun ročně.

"Určitě tu takový program chybí. Středisko, které nabízí substituční léčbu, by mělo být v každém krajském městě, které je spádovým centrem pro celý region. Lidé přesedlávají na heroin, protože se nudí. Opiát je uvolní, stávají se imunní vůči všem společenským tlakům. Najednou máte čas. Heroin je král opiátů. Pro spoustu lidí je substituce jediným řešením," svěřil se sedmadvacetiletý Zdeněk Novák z Plzně, který s heroinem "experimentoval" necelý rok. Odrazovým můstkem pro něj byl právě pervitin stejně jako u většiny ostatních. Po nějaké době už mu ale nestačil. Po aplikaci pervitinu pociťoval zrychlený tep, měl melancholickou náladu a nedokázal se vypořádat se spoustou myšlenek, které jej v daný okamžik pohltily. "Heroin je jiný. Umrtní vás a konečně přijde vytoužený klid a pohoda. Za chvíli ale nestačí dávky a musíte přidávat víc a víc," dodal vyléčený narkoman.

Psychoterapeuti a praktiční lékaři však nespátřují v substituční léčbě východisko z problému. Podle nich totiž nedokáže zbavit lidi závislosti na droze. Nelegální opiát nahradí jiný, akorát legální. "Samozřejmě se jedná o jeden ze způsobů léčby. Standardní odvykací proces to ale není. Závislým lidem může pomoci zlepšit životní situaci. Začnou chodit do práce a nebudou se dopouštět trestné činnosti. Závislosti se ale nezbaví," popsal Stanislav Kudrle, lékař Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice v Plzni.

Za gram heroinu zaplatí závislý člověk zhruba tisíc korun. Potřebnou dávku drogy musí aplikovat injekčně až 5 krát denně. Náhražková látka ho však vyjde mnohem laciněji, maximálně na 900 korun za týden. "V zařízení na substituční léčbu musí být lékařský dohled. Náhražka by se dávala pouze jedenkrát denně, doba trvání je delší než u klasické drogy. Nad programem by však musel stát někdo záštitou. Pokud tak lékaři neučiní, mohou v Plzni nastat velké problémy," vysvětlila Šedivá.